

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۱/۰۷

گرد آورنده: غوث جانباز

افغانستان در جون ۱۹۴۸ دولت پاکستان را به رسمیت شناخت

افغانستان در سپتمبر ۱۹۴۷ یگانه کشوری بود که مخالف عضویت پاکستان در سازمان ملل متحد رأی داد. پاکستان در عکس العمل به اقدام کابل تجارت افغانستان را از طریق بندر کراچی قسماً مسدود ساخت. بندر کراچی در آن ایام، یگانه مسیر برای بازار های خارجی افغانستان بود. حکومت پاکستان با بکار گیری نیرنگ های بیوروکراتیک کوشش کرد حجم صدور مواد نفتی و سایر کالاها را به افغانستان کاهش دهد.

افغانستان در جون ۱۹۴۸ سرانجام دولت پاکستان را به رسمیت شناخت. یک سال بعد، افغانستان "خط دیورند" را رسماً جعلی اعلام نموده و هر چه فعالتر به کار در میان پشتون های آنسوی "خط دیورند" به هدف تشکیل دولت مستقل، یا الحاق با افغانستان پرداخت. به باور "ستینلی وپیرت" افغانستان شناس امریکائی "در صورت عدم امکان تشکیل دولت مستقل پشتون ها، کابل می خواست اراضی پشتون های آنسوی "خط دیورند" به قلمرو افغانستان الحاق گردد. علاوه بر آن، افغانستان تلاش می نمود تا راه مستقیم را به بحیره عرب بدست آرد. کابل هکذا امیدوار بود تا منطقه سرحدی بلوچستان مانند ایالت "شمال غربی" پشتون نشین، در صورت که امکان الحاق آن به افغانستان دشواری های را به میان آرد، حداقل تحت حمایت افغانستان قرار گیرد.

قیام های ضد حکومتی پشتون ها در ایالت "شمال - غربی" توسط حکومت پاکستان پیوسته سرکوب می گردید. در جریان یکی از عملیات های سرکوب گرانه در جون ۱۹۴۹ طیاره جنگی پاکستان ظاهراً "سهواً" قریه ی را در خاک افغانستان بمبارد نمود که در اثر آن ۲۶ تن کشته و عده ای زیادی زخمی گردید. حکومت های افغانستان و پاکستان کمسیون مشترکی را به هدف بازرسی این واقعه تشکیل دادند. در نتیجه تحقیقات، پاکستان تقصیر خود را پذیرفت و حاضر شد تا به متضررین سانحه جبران خساره نماید. اما فضای ناپاوری میان دو کشور مثل سابق پا برجا باقی ماند. موانع را که پاکستان در راه انتقال بارها از بنادر پاکستان به افغانستان ایجاد می کرد تشنج میان دو کشور را شدت می بخشید.

در نوامبر ۱۹۴۹ محمد داوود خان در رأس وزارت امور اقوام قرار گرفت و موضعگیری حکومت افغانستان در رابطه به مسأله پشتونستان بلافاصله تند تر گردید.

به ابتکار افغانستان و در توافق با هند عده ای از لیبران مناطق ماورای "دیورند" در قلمرو هندوستان گردهم آمده و زمین های پشتون نشین آنسوی "خط دیورند" را پشتونستان اشغال شده اعلام نمودند.

میرزا علی خان در جنبش استقلال طلبان پشتون های آنسوی "دیورند" یگانه لیبر فعال نظامی بود که طی ۳۰ سال به ضد اشغالگران خارجی مبارزه نموده بود: نخست علیه انگلیس ها و سپس به ضد حاکمان پاکستان. به هدف انسجام اذهان عامه در آنسوی خط دیورند، وزیر اقوام محمد داوود خان در شهر کابل بنای لیسه را به نام "خوشحال خان ختک" گذاشت. این مکتب زیر مدیریت وزارت که محمد داوود متصدی آن بود قرار گرفت. در لیسه خوشحال خان "۵۰۰ متعلم بین سنین ۶ الی ۱۸ سال که همه از مناطق آنسوی خط دیورند بودند آموزش می دیدند. مضامین در این مکتب به لسان پشتو تدریس می شد، و توجه خاص به آموختن تاریخ، ارزش های معنوی پشتون ها و استقلال طلبی میزول می گردید.

پاکستان در دسمبر ۱۹۴۹ ضربه متقابل وارد کرد. حکومت این کشور اعلام نمود که از اول جنوری ۱۹۵۰ حمل و نقل نفت، و در کل مواد سوخت از بندر های پاکستان به قلمرو افغانستان را متوقف می سازد. مقامات پاکستانی بهانه میاورند که گویا وسایط نقلیه افغانی در مغایرت با تقاضاهای امنیتی وضع شده در پاکستان قرار دارند. افغانستان و پاکستان کمپاین شدید تبلیغاتی را به ضد یک دیگر در رسانه های گروهی آغاز نمودند.

حمایت سیاسی از موضع افغانستان در قبال مسأله پشتونستان، در اختیار قرار دادن خاک شوروی برای تجارت خارجی افغانستان و غیره.

وزارت امور خارجه امریکا و سفارت آن کشور در کابل از انکشاف اوضاع نگران بودند. وقتی پاکستان بار اول در ۱۹۴۷ به محاصره اقتصادی افغانستان پرداخت و خاک اش را برای تجارت به روی افغانستان بست،

امریکا کوشش نمود موقف افغانستان را در رابطه به پذیرش پاکستان به عضویت سازمان ملل متحد و مسأله پشتونستان نرمتر و انعطاف پذیر تر سازد. امریکا به افغانستان می رساند که "کابل با حرکات خود می تواند به پروژه های مشترک اقتصادی امریکا-افغانستان صدمه برساند".

مقارن همین زمان حکومت افغانستان دو هشدار معنی دار به دست آورد :
۱. کمپنی "موریسن - نادسن" به علت آنکه محاصره اقتصادی پاکستان مانع انتقال بارها و تطبیق پروژه هایش در افغانستان می گردد به وزارت امور خارجه امریکا مراجعه نموده و طالب کمک شد.
۲. در جنوری ۱۹۴۸ یک مأمور وزارت امور خارجه امریکا به محمد لودین، وزیر فواید عامه افغانستان که ضمن سفری در امریکا قرار داشت یادآور شده بود که تداوم مناقشه با پاکستان برنامۀ پروژه آبیاری را در افغانستان که یک کمپنی امریکایی آنرا پیش می برد متضرر می سازد و به اقتصاد افغانستان زیان میرساند.

<https://t.me/JANVITTAG/3664>